

Hodnocení rizika poruch příjmu potravy u pacientů s diabetes mellitus typu 1

Screening časných známek poruch příjmu potravy (SEEDS-CZ) - Screening for Early Eating Disorder Signs (SEEDS)

(Lucie Sikorová, Tatiana Valiašková)

Ostravská univerzita

U pacientů s diabetem typu 1 je dvakrát větší pravděpodobnost, že jim bude diagnostikována porucha příjmu potravy než u běžné populace. **Včasná intervence zlepšuje prognózu** u obou skupin pacientů – s diabetem typu 1 a s poruchou příjmu potravy (ED-DMT1).

Použití SEEDS

a) U pacientů s nově diagnostikovaným diabetem typu 1

b) Při každoročních kontrolách

c) Pokud se vyskytnou nejasné příznaky jako například:

- Strach z vážení u lékaře
- Gastrointestinální problémy bez úspěšné léčby
- Dlouhé pauzy mezi návštěvami lékaře
- Nevysvětlitelné kolísání hladiny cukru v krvi
- Zvýšení A1C a snížení hmotnosti
- Bezdůvodné velké výkyvy v rámci kontroly krevní glukózy
- Opakovaná hospitalizace z důvodu diabetické ketoacidózy

Jak vyhodnotit SEEDS Pro výpočet celkového skóre sečtete přidělená čísla všech odpovědí.

Celkové skóre	Nízké riziko ≤ 68	Střední riziko 69–84	Vysoké riziko ≥ 85
Doporučená akce	SEEDS screening minimálně jedenkrát ročně v průběhu dospívání a dospělosti.	Zvažte odkázání na specializované pracoviště za účelem zhodnocení poruchy příjmu potravy. Opakujte každoročně screening SEEDS a vedte otevřenou diskusi v pravidelných intervalech v průběhu roku.	Odkázání na pracoviště provádějící vyhodnocení poruchy příjmu potravy je důrazně doporučeno. Pokud není stanovena diagnóza ED-DMT1, opakujte každoročně SEEDS screening. Vedte otevřenou diskusi v pravidelných intervalech v průběhu každého roku.

Popis SEEDS (SEEDS-CZ)

Vědci v Park Nicollet's International Diabetes Center a Merlose Center vyvinuli SEEDS, aby reagovali na zvýšený výskyt poruch příjmu potravy u osob s diabetem 1. typu. Účelem SEEDS je identifikovat osoby ohrožené poruchou příjmu potravy předtím, než jsou jasně přítomny znaky a symptomy. Tak je možné zahájit včasnou intervenci za účelem prevence nebo zmírnění poruchy příjmu potravy. SEEDS je stručný sebesposuzovací screening (20 položek; vyplnění 2-5 minut) navržený pro použití v klinické praxi nebo výzkumu. Slouží k identifikaci nebo potvrzení podezření na riziko poruchy příjmu potravy. SEEDS obsahuje položky ve třech tématech – tělesný obraz, pocity a kvalita života; neobsahuje chování zaměřené na kontrolu tělesné hmotnosti, které by mohlo ovlivnit vznik poruchy příjmu potravy. V českém jazyce byl přeložen autory Sikorová a Valiašková (SEEDS-CZ) a dostupný na webových stránkách Ostravské univerzity.

Reference

Powers, M.A., Richter, S.A., Ackard, D.M., & Craft C. (2016). Development and validation of the Screen for Early Eating Disorder Signs (SEEDS) in persons with type 1 diabetes. *Eating Disorders*, 24(3), 271-88.

Sikorová, L., Valiašková, T. Posouzení rizika poruch příjmu potravy u dospívajících dívek a žen s diabetes mellitus - hodnotící nástroje. *Praktický lékař*. 2019, 99(3), s. 110-114. ISSN 0032-6739.